

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्र. स्थालोरो-२००८/प्र.क्र.९३/उद्योग-६,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- २४ एप्रिल, २०१८

- वाचा :-** १) शासन निर्णय उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग क्र.स्थालोरो-२००८/प्र.क्र.९३/
उद्योग-६, दि.१७.११.२००८.
२) शासन निर्णय रोजगार व स्वयंरोजगार विभाग क्र. धोरण-२०००/प्र.क्र.१५८/
रोस्वरो-१, दिनांक ६ ऑक्टोबर, २०००
३) शासन निर्णय क्र. रोजगार व स्वयंरोजगार विभाग क्र. रोस्वरो-२००७/प्र.क्र.४१/
रोस्वरो-१, दिनांक २९ जून, २००७
४) शासन निर्णय क्र. रोजगार व स्वयंरोजगार विभाग क्र. रोस्वरो-२००७/प्र.क्र.४१/
रोस्वरो-१, दिनांक १३ ऑगस्ट, २००९

प्रस्तावना :-

औद्योगिक विकासाद्वारे राज्यातील स्थानिक लोकांना रोजगार उपलब्ध होण्यासाठी स्थानिक लोकांना औद्योगिक उपक्रमांमधील नोकऱ्यांमध्ये प्राधान्य देण्याचे धोरण क्रमांक १ येथील शासन निर्णयाद्वारे अवलंबिलेले आहे, तसेच कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागाच्या रोजगार व स्वयंरोजगार धोरणाची प्रभावी अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने सुशिक्षित बेरोजगारांना रोजगार/स्वयंरोजगार उपलब्ध करून देण्यासाठी नियोक्ते, कारखानदार, सुशिक्षित बेरोजगार यांचे एकत्रित रोजगार मेळावे आयोजित करण्याबाबत क्रमांक २ ते ४ येथील शासन निर्णयान्वये निर्देशित केलेले आहे. राज्यातील औद्योगिक क्षेत्रामध्ये स्थानिक लोकांना रोजगार उपलब्ध होण्यासाठी व औद्योगिक विकासामुळे निर्माण होणाऱ्या स्वयंरोजगाराच्या पर्याप्त संधीद्वारे राज्यात सुक्ष्म व लघु उपक्रम स्थापित होण्यासाठी, राज्यात विविध ठिकाणी रोजगार व स्वयंरोजगार मेळावे घेऊन, स्थानिक लोकांना रोजगारामध्ये प्राधान्य व स्वयंरोजगारासाठी पूरक वातावरणासाठी मार्गदर्शक सुचना देण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्या संदर्भात शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय :-

राज्यातील स्थानिक सुशिक्षित बेरोजगारांना रोजगाराच्या व स्वयंरोजगाराच्या संधी अधिक प्रमाणात उपलब्ध होण्यासाठी, रोजगाराच्या संधी उपलब्ध असलेल्या औद्योगिक क्षेत्रामध्ये व स्थानिक सुशिक्षित बेरोजगारांकडे असलेले कौशल्य यांचा योग्य तो ताळमेळ करून स्थानिक व इतरत्र स्तरावर औद्योगिक आस्थापनांमध्ये रोजगार व स्वयंरोजगाराद्वारे रोजगार उपलब्ध होण्यासाठी जिल्हास्तरीय/औद्योगिक क्षेत्रनिहाय रोजगार व स्वयंरोजगार मेळावे मा. मंत्री (उद्योग) यांच्या मान्यतेने आयोजित करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

२. मेळाव्याच्या खर्चाबाबतचे निर्णय, मान्यता व इतर अनुषंगीक बाबींची जबाबदारी विकास आयुक्त (उद्योग), उद्योग संचालनालय यांची राहिल. मेळाव्यासाठी होणा-या खर्चाची मागणी विकास आयुक्त यांनी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, मुंबई यांच्याकडे करावी व त्या अनुषंगाने मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, मुंबई यांनी याबाबतची आर्थिक तरतूद करावी.
३. जिल्ह्यातील/औद्योगिक क्षेत्रातील मोठे/मध्यम उद्योग, विविध औद्योगिक संघटना तसेच व्यापारी आस्थापना, हॉटेल्स, रुग्णालय, मॉल्स, बांधकाम व्यावसायिक इ. यांच्याकडून आवश्यक असणाऱ्या मनुष्यबळाची निकड, शैक्षणिक पात्रता, आवश्यक कौशल्य इ. बाबतची आवश्यक माहिती उद्योग संचालनालय व कौशल्य विकास व उद्योजकता विकास विभागाने समन्वयाने उपलब्ध करून द्यावी.
४. महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या औद्योगिक क्षेत्रातील उद्योग घटकास आवश्यक असणाऱ्या मनुष्यबळाची माहिती तसेच सेवा/उत्पादक पुरवठादार (Vendor) निश्चित करून या संदर्भातील माहितीबाबतची कार्यवाही महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांची राहिल. संबंधित महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र/ विभागीय उद्योग सह संचालक यांनी महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ क्षेत्राबाहेरील औद्योगिक उपक्रम/घटक, इतर आस्थापना यांना आवश्यक मनुष्यबळ तसेच त्यासंबंधित शैक्षणिक पात्रता व कौशल्याबाबतची माहिती कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग यांच्या समन्वयाने प्राप्त करावी.
५. रोजगार व स्वयंरोजगार मेळाव्यामध्ये रोजगारासाठी इच्छुक असणाऱ्या युवक/युवतींच्या नोंदणीसाठी आयुक्त, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागाकडून निर्माण केलेल्या www.mahaswayam.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध आहे. सदर संकेतस्थळावर जिल्ह्यातील इच्छुक युवक/युवती नोंदणी करतील. इच्छुक बेरोजगाराच्या माहितीचे योग्य विश्लेषण करून त्यानुसार जिल्ह्यातील मोठे उद्योग घटक व इतर आस्थापनांना निमंत्रित करण्याची व मेळाव्यामध्ये प्रत्यक्ष मुलाखतीचे आयोजन करून नोकर भरतीसाठी आवश्यक ती कार्यवाही करण्याची तसेच मेळाव्यानंतर सहभागी उमेदवारांच्या पाठपुराव्याबाबत समन्वय व संनियंत्रणाची जबाबदारी कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागाची राहिल.
६. रोजगार व स्वयंरोजगार मेळाव्यामध्ये स्वयंरोजगारासाठी स्वतंत्र कार्यशाळा/परिषद आयोजित करून त्यामध्ये स्वयंरोजगारासाठी आवश्यक शासनाच्या विविध योजनांची माहिती, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, व स्वयंरोजगारासाठी प्रोत्साहन इत्यादीबाबत विशेषतज्ञांचे संवाद, मार्गदर्शन आयोजित करण्यात यावे. संबंधित योजनांची माहितीपत्रके, भिक्ती पत्रके, पोस्टर्स, बॅनर्स इ. विविध विभाग/मंडळ/महामंडळे/वित्तीय संस्था यांचे स्टॉल तसेच अर्थसहाय्यासाठी वित्तीय संस्थांची माहिती इत्यादीचे आयोजन करावे. याबाबतचे समन्वय व संनियंत्रण विभागीय उद्योग सह संचालक/ महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र यांनी करावे.

७. रोजगार व स्वयंरोजगार मेळाव्याचे यशस्वी आयोजन, समन्वय व संनियंत्रणासाठी व सदरहू कार्यक्रमासाठी होणाऱ्या खर्चास मान्यता देण्यासाठी संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली पुढीलप्रमाणे जिल्हास्तरीय कार्यबल समिती (TASK FORCE COMMITTEE) गठीत करण्यात येत आहे.

१)	जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
२)	जिल्ह्यातील विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य	निमंत्रित सदस्य
३)	सहाय्यक संचालक, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग	सदस्य
४)	सहाय्यक कामगार आयुक्त	सदस्य
५)	सहाय्यक आयुक्त, सामाजिक न्याय विभाग	सदस्य
६)	प्रकल्प अधिकारी, आदिवासी विकास विभाग	सदस्य
७)	जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी	सदस्य
८)	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाचा प्रादेशिक अधिकारी	सदस्य
९)	जिल्हा माहिती अधिकारी	सदस्य
१०)	जिल्हा अग्रणी बँक व्यवस्थापक	
११)	जिल्हा व्यवस्थापक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ	सदस्य
१२)	प्रकल्प अधिकारी, महाराष्ट्र उद्योजकता विकास केंद्र	सदस्य
१३)	जिल्ह्यातील औद्योगिक संघटनांचे दोन/तीन प्रतिनिधी (सदर प्रतिनिधीची निवड आवश्यकतेनुसार अध्यक्षांनी करावी)	सदस्य
१४)	महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र/ उद्योग सह संचालक (मु.प्रा.वि)	सदस्य सचिव

८. मेळाव्यांबाबत योग्य प्रसिध्दी व प्रचार करण्यात यावा.

९. रोजगार व स्वयंरोजगार मेळाव्याच्या प्रभावी आयोजनासाठी नॉलेज पार्टनर म्हणून कॉन्फेडरेशन ऑफ इंडियन इंडस्ट्रीज (CII) किंवा योग्य औद्योगिक संघटनांनी सहभाग घ्यावा व त्याअनुषंगाने विकास आयुक्त (उद्योग) यांना संघटनांनी वेळोवेळी अवगत करावे.

१०. राज्यपातळीवर रोजगार व स्वयंरोजगार मेळाव्याबाबत खालीलप्रमाणे राज्यस्तरीय समिती स्थापित करण्यात येत असून, या समितीमार्फत राज्यस्तरावरील समन्वय, अंमलबजावणी व संनियंत्रण करण्यात येईल.

	विकास आयुक्त (उद्योग) , उद्योग संचालनालय	अध्यक्ष
	सहमुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ	सदस्य
	कामगार आयुक्त	सदस्य
	आयुक्त, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग	सदस्य
	संचालक, तंत्र शिक्षण	सदस्य
	सह/उप सचिव) सामाजिक न्याय व सहाय्य विभाग)	सदस्य
	राज्यातील औद्योगिक संघटनांचे ५ प्रतिनिधी (सदर प्रतिनिधीची निवड अध्यक्ष करतील. अशा सदस्यांची निवड प्रत्येकी २ वर्षासाठी राहिल व ते पुर्ण नेमणुकीस पात्र राहतील).	सदस्य
	उद्योग सह संचालक (स्था.लो.रो.) उद्योग संचालनालय	सदस्य सचिव

राज्यस्तरावरील उपरोक्त समितीची बैठक वर्षातून किमान दोनदा घेण्यात येईल व समितीकडून राज्यातील रोजगार व स्वयंरोजगार मेळावे याबाबतची फलश्रुती, नियोजन, जिल्हास्तरीय समितीने केलेली कार्यवाही व त्यांच्या सूचनासंदर्भात निर्णय इत्यादी बाबत आढावा घेण्यात येईल. राज्यस्तरीय समिती याबाबतचा सविस्तर अहवाल प्रधान सचिव/अ.मु.स.(उद्योग) यांचे मार्फत मा.मंत्री (उद्योग) यांना सादर करतील.

११. सदर शासन निर्णय कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ०७/१८/रोस्वरो-१, दिनांक ११/४/२०१८, अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०१८०४२४१५४०५०४११० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(राजीव आंबीकर)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई
३. सर्व मा. मंत्री /राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. विरोधी पक्षनेता महाराष्ट्र विधान परिषद/विधान सभा, विधानभवन, मुंबई
५. मा.मुख्य सचिव सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव मंत्रालय, मुंबई
७. सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. प्रधान सचिव (कामगार) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. प्रधान सचिव उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. सर्व मंत्रालयीन विभाग.
११. विकास आयुक्त (उद्योग) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, मुंबई.
१३. आयुक्त, रोजगार व स्वयंरोजगार संचालनालय, कोकण भवन, नवी मुंबई.
१४. कामगार आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१५. उद्योग सहसंचालक, विभागीय कार्यालय, ठाणे/नाशिक/औरंगाबाद/पुणे/नागपूर/अमरावती
१६. उद्योग सह संचालक, मुंबई प्राधिकरण विभाग, मुंबई
१७. सर्व महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्रे
१८. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (२ प्रती)
१९. निवडनस्ती.